

İÇİNDEKİLER

4. BASKIYA ÖNSÖZ.....	VII
1. BASKIYA ÖNSÖZ.....	XI
İÇİNDEKİLER.....	XV
KISALTMALAR.....	XXIII
GİRİŞ.....	1
I. KONUNUN ÖNEMİ VE ÇALIŞMANIN AMACI	1
II. ÇALIŞMANIN SINIRLARI, PLANI VE KAYNAKLARI	5
A. Çalışmanın Sınırları.....	5
B. Çalışmanın Planı.....	7
C. Çalışmanın Kaynakları	8
III. DEYİMSEL AÇIKLAMALAR.....	9
A. “Kişisel Veri”, “Veri”, “Enformasyon”, “Bilgi”	10
B. “Kişisel Verilerin Korunması”, “Veri Güvenliği”	14
C. “Özel Yaşamın Gizliliği”, “Mahremiyet”	15
D. Diğer Bazı Önemli Deyimler.....	16

Birinci Bölüm

BİLGİ TOPLUMU VE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI GEREKSİNİMİ

I. BİLGİ TOPLUMUNDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI GEREKSİNİMİ	19
A. Genel Olarak.....	19
B. Kişisel Verilere Duyulan Gereksinim-Modernite ve Gözetim	20
1. Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gözetim.....	20
2. Modern Örgütlenmede Kişisel Verilere Duyulan Gereksinimin Temelleri.....	21
a. Modernleşme Sürecinde Gözetim	21
b. Bürokrasi ve Gözetim.....	25
c. Disiplin ve Gözetim.....	28

C. Teknolojideki Gelişmeler-Elektronik Gözetim	30
1. Bilgisayar ve Merkezi Veri Bankaları.....	31
2. İnternet	36
3. Gözetim Sağlayan Yeni Teknolojiler	41
D. Gözetim Teknolojileri Kaynaklı Kaygılar-Elektronik Gözetim Karşısında Şeffaflaşmış Birey.....	44
1. Büyük Birader.....	47
2. Küçük Kardeşler.....	52
3. Panoptik Cesur Yeni Dünya.....	57
4. Dijital Kişilik.....	61
II. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HAKKI	66
A. Genel Olarak.....	66
B. Bir “Hak” Alanı Olarak Kişisel Verilerin Korunması.....	67
1. Ekonomik Hak Yaklaşımı.....	67
a. Mülkiyet Hakkı Teorisi.....	68
b. Fikrî Mülkiyet Hakkı Teorisi	71
c. Diğer Teoriler	72
2. İnsan Hakkı Yaklaşımı.....	73
C. İnsan Hakkı Olarak Kişisel Verilerin Korunması	75
1. İnsan Onuru, Bireysel Özerklik ve Bilgilerin Geleceğini Belirleme Hakkı	75
2. Özel Yaşamın Gizliliği Hakkı ve Kişisel Verilerin Korunması.....	78
a. Özel Yaşam.....	79
b. Özel Yaşamın Gizliliği Hakkı.....	80
c. Özel Yaşamın Gizliliği Hakkının Koruduğu Değer.....	85
d. Özel Yaşamın Gizliliği Hakkının Sonu mu?	88
3. Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü ve Kişisel Verilerin Korunması Hakkı.....	94
a. Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü.....	94
b. Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü ve Kişisel Verilerin Korunması Hakkı Arasındaki Gerilim Hattı	95
c. Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü ve Kişisel Verilerin Korunması Hakkının Birbirini Destekleyici Nitelikleri ..	98
d. Anonimlik Hakkı	99

4. Bilgi Edinme Hakkı ve Kişisel Verilerin Korunması.....	101
a. Bilgi Edinme Hakkı	101
b. Bilgi Edinme Hakkı ve Kişisel Verilerin Korunması: Bilgi Toplumunun İki Sütunu	103
5. Özel Haberleşmenin Gizliliği ve Kişisel Verilerin Korunması.....	107
6. Bilim Özgürlüğü ve Kişisel Verilerin Korunması	110
7. Diğer Bazı Hak ve Özgürlükler ile Kişisel Verilerin Korunması Hakkının İlişkisi.....	112

İkinci Bölüm

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HUKUKUNUN GELİŞİMİ VE ULUSLARARASI KAYNAKLARI

I. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINA İLİŞKİN HUKUKSAL DÜZENLEMELERİN TARİHSEL GELİŞİMİ	115
A. Genel Olarak.....	115
B. İlk Düzenlemeler	117
C. İnsan Hakları Kapsamında Kişisel Verilerin Korunması	121
D. Bilgilerin Geleceğini Belirleme Hakkı.....	123
E. Yeni Gelişmeler Karşısında Kişisel Verilerin Korunmasını Etkin Bir Şekilde Sağlama Çalışmaları.....	126
II. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HUKUKUNUN ULUSLARARASI KAYNAKLARI	127
A. Genel Olarak.....	127
B. OECD	129
C. Birleşmiş Milletler	133
D. Avrupa Konseyi.....	138
1. Genel Olarak.....	138
2. Kişisel Verilerin Otomatik Olarak İşlenmesi Sırasında Gerçek Kişilerin Korunmasına İlişkin Sözleşme	144
a. Sözleşmenin Konusu ve Uygulama Alanı	144
b. Sözleşmenin Kapsamı	146
c. Sözleşmeyi Yenileme Çalışmaları (Sözleşme 108+)	149

3. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	151
a. Genel Olarak.....	151
b. AİHS m.8/1 Hükümü Kapsamında Kişisel Verilerin Korunması.....	153
c. AİHS m. 8/2 Kapsamında Müdahalenin Meşruluğu ...	160
E. APEC.....	165
F. ECOWAS	172
III. AVRUPA BİRLİĞİ'NDE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI.	173
A. Genel Olarak.....	173
B. AB Kurumları	174
1. AB Komisyonu.....	175
2. AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu	175
3. Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD).....	175
4. Avrupa Veri Koruma Otoritesi.....	176
5. 29. Madde Veri Koruma Grubu ve Avrupa Veri Koruma Kurulu.....	177
6. 31. Madde Komitesi	177
C. AB Temel Haklar Şartı	178
D. 95/46/AT Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Yönergesi	183
1. Yönergenin Amacı	183
2. Kapsamı ve Uygulama Alanı.....	186
3. Kişisel Verilerin Üçüncü Ülkelere Aktarılması	192
a. Genel Olarak.....	192
b. AB Veri Koruma Yönergesi (95/46/AT sayılı Yönerge) Uyarınca “Veri Aktarımı”.....	193
c. “Yeterli Düzeyde Koruma” Koşulu.....	194
d. İstisnalar.....	195
e. Bağışıklık Sözleşmeleri (Safe Harbor).....	199
f. Havayolu Yolcu Kayıtlarının ABD’ye Aktarımı	204
E. Elektronik İletişim Alanında Düzenlemeler.....	210
1. 2002/58/AT sayılı Özel Yaşamın ve Elektronik İletişimin Korunması Yönergesi	210
2. 2006/24/AT sayılı İletişim Trafik Verilerinin Saklanması Yönergesi.....	216

F. AB Veri Koruma Reformu	221
1. Amaç.....	221
2. Kapsam	223

Üçüncü Bölüm

KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI HUKUKUNUN TEMEL İLKELERİ

I. GENEL OLARAK.....	227
II. KİŞİSEL VERİLERİN NİTELİĞİNE İLİŞKİN İLKELER.....	228
A. Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygun İşleme.....	228
B. Belirli, Açık ve Meşru Amaçlar İçin Toplanma	230
1. Verilerin Toplanma Amacının Belirli ve Açık Olması	231
2. Verilerin Toplanma Amacının Meşru Olması.....	232
3. Verilerin Daha Sonra İşlenme Amaçlarının Toplanma Amaçı İle Uyumlu Olması	235
C. Toplanma ve Sonrasında İşlenme Amaçlarına Uygun, İlgili Bulunma, Aşırı Olmama.....	236
D. Doğru ve Eğer Gerekli ise Güncel Olarak Tutulma	243
E. Amacın Gerektirdiğinden Daha Uzun Süre Tutulmama	244
III. İLGİLİ KİŞİNİN KATILIMI VE DENETİMİNE YÖNELİK İLKELER.....	247
A. İlgilinin Bilgilendirilmesi	248
B. Bilgilere Erişim, Düzeltme ve Veri Taşınabilirliği Hakkı	250
C. Unutulma Hakkı	255
D. İlgilinin Diğer Hakları.....	261
1. İlgilinin İtiraz Hakkı	262
2. İlgilinin Otomatik Kararların Konusu Olmama Hakkı.....	263
IV. İLGİLİNİN RIZASI.....	264
A. Rıza Beyanının Niteliği.....	265
B. Rıza Beyanında Bulunma Ehliyeti.....	272
V. ÖZEL KATEGORİDEKİ (HASSAS) KİŞİSEL VERİLERİN NİTELİKLİ KORUNMASI	277
A. Kapsamı.....	277

B. Hassas Olan ve Hassas Olmayan Verilerin Ayrımı.....	281
C. Hassas Kişisel Verilerin İşlenebildiği Durumlar	286
VI. VERİ GÜVENLİĞİ İLKESİ	289
VII. İSTİSNALAR VE SINIRLAMALAR.....	296
VIII. DENETİM VE YAPTIRIM SİSTEMLERİ	299
A. Bağımsız Organlarca Denetim (Veri Koruma Otoriteleri)	300
1. Bağımsızlık	302
2. Görev ve Yetki.....	306
B. Bildirim ve Lisans Verme Uygulamaları.....	309
C. Yargı Yolları ve Yaptırım	311

Dördüncü Bölüm

TÜRKİYE'DE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI

I. GENEL OLARAK.....	315
II. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASININ ANAYASAL TEMELLERİ.....	318
A. Genel Olarak.....	318
B. Anayasa Taslak ve Önerilerinde Kişisel Verilerin Korunması Hakkı	321
C. Anayasa Madde 20/3	323
D. Anayasanın İlgili Hükümleri.....	326
1. İnsan Onuru ve Kişinin Maddi ve Manevi Varlığını Geliştirme Hakkı.....	326
2. Özel Yaşamın Gizliliği Hakkı.....	327
3. Düşünce Özgürlüğü	329
4. Diğer Bazı Temel Hak ve Özgürlükler	331
5. Anayasa Mahkemesi Kararları.....	333
III. KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU.....	338
A. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun Gelişimi	338
B. KVKK'da Benimsenen Sistem.....	351
C. KVKK'nın Uygulama Alanı	356
1. Amaç.....	356

2. Hakkın Konusu: “Kişisel Veri”	357
3. Hakkın Öznesi: “İlgili kişi”	361
4. Hakkın Yükümlüsü: Veri Sorumlusu (ve Diğer Bazı Kişiler)	364
5. Kişisel Verilerin İşlenmesi	370
6. İstisnalar	374
D. KVKK’da Benimsenen Temel İlkeler ve Veri İşleme Koşulları	384
1. Kişisel Verilerin Niteliğine İlişkin İlkeler	384
2. Kişisel Verilerin İşlenme Koşulları	393
3. Özel Nitelikteki Kişisel Verilerin Nitelikli Korunması İlkesi	403
4. Kişisel Verilerin Aktarımı	410
5. Veri Güvenliği	414
6. İlgili Kişinin Katılımı ve Denetimi	419
E. KVKK’da Öngörülen Denetim ve Yaptırım Sistemi	422
1. Genel Olarak	422
2. Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve Teşkilatı	422
3. Veri Sorumluları Sicili (VERBİS)	428
4. Başvuru ve Şikâyet	434
5. Yaptırım Sistemi	436
a. Tazminat	436
b. İdarî Yaptırım Sistemi	437
c. Cezai Yaptırım Sistemi	442
IV. ÖZEL HUKUKTA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI	445
A. Genel Olarak	445
B. Medeni Hukukta Kişisel Verilerin Korunması	446
C. İş Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması	454
D. Elektronik Ticaret Hukukunda Kişisel Verilerin Korunması	469
E. Bankacılık ve Sigortacılık Sektörlerinde Kişisel Verilerin Korunması	474
V. CEZA HUKUKUNDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI	477
A. Genel Olarak	477
B. Kişisel Verilerin Kaydedilmesi	479

C. Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme, Yayma veya Ele Geçirme	484
D. Verileri Yok Etmeme	486
E. TCK'da Kişisel Verilerin Korunmasına Yönelik Diğer Hükümler	487
VI. KOLLUK FAALİYETLERİNDE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI	494
A. Genel Olarak.....	494
B. Özel İletişime Müdahale	499
C. Görüntü Kaydı	506
D. Parmak İzi ve DNA Analizi Kaydı	513
VII. ELEKTRONİK HABERLEŞME SEKTÖRÜNDE KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI	519
VIII. İDARE HUKUKUNDA KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI..	528
A. Genel Olarak.....	528
B. Elektronik Devlet (E-Devlet).....	529
1. Türkiye'de Genel Olarak E-Devlet Uygulamaları.....	529
2. Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS)	532
C. İstatistik	539
D. Adli Sicil Kaydı ve Güvenlik Soruşturmaları.....	547
1. Adli Sicil Kaydı.....	547
2. Güvenlik Soruşturması	550
E. Sağlık Hizmeti	553
1. Sağlık ile ilgili verilerin işlenmesi.....	553
2. Kişisel Sağlık Verileri Hakkında Yönetmelik.....	558
3. Sağlık alanında biyometrik yöntemlerin kullanımı	566
4. Sağlık verilerinin özellikli konumu.....	567
F. Vergi Mahremiyeti	571
G. Bilgi Edinme Hakkı	579
SONUÇ	583
KAYNAKÇA	587
DİZİN	639